

Natuur-lijk recreëren in Noord-Brabant

Openluchtrecreatie versus natuurbehoud

Flora en fauna in Nederland verkeren in een zorgwekkende toestand. De toegenomen openluchtrecreatie heeft daar zeker het nodige aan bijgedragen. Deze vorm van recreatie oefent een zware druk uit op de natuur. Onderzoek in de Noordbrabantse natuurgebieden leerde dat in veel gevallen al sprake is van overdruk, waardoor de natuurwaarde van het gebied snel achteruitgaat. Om een verdere verslechtering van de situatie te voorkomen, zullen aan omvang en situering van recreatieprojecten strenge eisen gesteld moeten worden.

NICO VERBERKT

Over de verschillende negatieve effecten van recreatie op het natuurlijk milieu is inmiddels vrij veel bekend. Minder bekend is de *omvang*, die deze neveneffecten kunnen aannemen. Meer kwantitatief onderzoek daarnaar is zeker gewenst.

Uit onderzoek naar de kwetsbaarheid van gebieden is gebleken, dat verschillende organismen en levensgemeenschappen uiteenlopend reageren op een bepaalde recreatievorm. Het is mogelijk om de kwetsbaarheid van die organismen en levensgemeenschappen te "vangen" in een *relatieve kwetsbaarheidsmatrix*. Het blijft echter moeilijk een objectief meetbaar breekpunt te bepalen, dat het moment aangeeft waarop het incasservermogen van een levensgemeenschap wordt doorbroken.

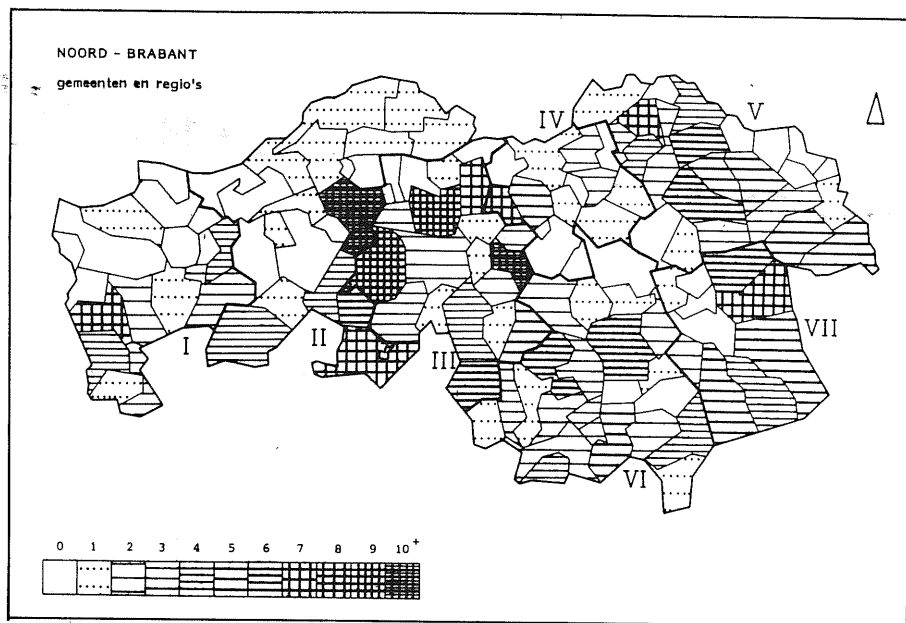
Wel zijn er aanwijzingen, dat de invloed van de openluchtrecreatie op de natuur logaritmisch verloopt: bij een geringe recreatiedruk zal de kwaliteit van de natuur zeer snel dalen, waarna bij een hoge tot zeer hoge recreatiedruk, als de natuurwaarde al sterk is afgenomen, nog slechts een kleine daling optreedt.

Tegen deze achtergrond en die van de zorgwekkende situatie van flora en fauna in Nederland is er in de studie van uitgegaan, dat bos- en natuurgebieden wat betreft de recreatie een lage opnamecapaciteit hebben.

Aanbod

Eerst is de huidige aanbodsituatie in Noord-Brabant inzake landgebonden mogelijkheden tot openluchtrecreatie geïnventariseerd.

Eenzijds de natuurgebieden, anderzijds

De gecumuleerde drukkaart waarop de recreatieve voorzieningen zijn weergegeven in relatie tot natuurgebieden. De arceringen geven het aantal conflicterende voorzieningen weer.

dagrecreatieve concentratiepunten, motorcrosssterreinen, kampeer- en bungalowterreinen en tenslotte de overige verblijfsrecreatieve voorzieningen.

Zoveel mogelijk is gepoogd de voorzieningen te relateren aan de ligging, ten opzichte van natuurterreinen. Een en ander is

vastgelegd in een "gecumuleerde drukkaart", die gebieden weergeeft waar sprake is van een *conflictsituatie* met betrekking tot de relatie natuur-recreatie (zie *figuur*).

Het blijkt, dat ruim $\frac{2}{3}$ deel van het totale aantal geanalyseerde voorzieningen in

84% van de openluchtrecreatieve voorzieningen is gelieerd aan natuurgebieden.
Foto: Nico Verberkt

